

Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagsnr.
2012-01828

Doknr.
28655

Dato
20-11-2012

Udvalget for Udlændinge og Integrationspolitik har d.23. oktober 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 52(alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen(DF).

Spørgsmålnr. 52:

"Ministeren bedes oplyse, hvor mange ekstra/flere udenlandske statsborgere der, som en direkte konsekvens af regeringens lovforslag L 178 om ændring af udlændingeloven og lov om kommunale og regionale valg, som blev vedtaget den 13. juni 2012, og som træder i kraft den 1. januar 2013, kan stemme ved de kommende lokale valg til kommunalråd og regionsråd. Ministeren bedes i forlængelse heraf svare på, om ministeren er enig i, at Folketinget fremadrettet bør indrette lovgivningen således, at det som det klare udgangspunkt kun er danske statsborgere og eventuelt nordiske statsborgere, der kan stemme til lokale valg, altså valg til kommunalråd og regionsråd, i Danmark?"

Svar:

1. Jeg kan oplyse, at det - med den ændring, der træder i kraft 1. januar 2013 - følger af § 1, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov (lovbekendtgørelse nr. 105 af 8. februar 2011), at valgret til kommunale og regionale valg i Danmark har enhver, der på valgdagene fyldt 18 år og har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og som herudover enten

1. har dansk indfødsret,
2. er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union,
3. er statsborger i Island eller Norge eller
4. uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen.

Efter den kommunale og regionale valglovs § 3 er enhver, der har valgret, også valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet, hvis vedkommende på et nærmere angivet tidspunkt forud for valgdagen opfylder de almindelige valgrets betingelser bortset fra aldersbetingelsen. Vedkommende er dog ikke valgbar, hvis vedkommende ved endelig dom eller vedtagelse af bøde er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af kommunale og regionale råd, jf. den kommunale og regionale valglovs § 4.

Kravet i den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 1, nr. 4, om forudgående bopæl i riget som betingelse for valgret til kommunale og regionale valg for udenlandske statsborgere, der hverken er nordiske statsborgere eller statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union (tredjelandstatsborgere), blev forhøjet fra 3 til 4 år ved lov nr. 571 af 31. maj 2010.

Kravet i den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 1, nr. 4, om 4 års forudgående bopæl i riget har dog aldrig fundet anvendelse, idet det udtrykkeligt var præciseret i lov

nr. 571 af 31. maj 2010, at de med loven ændrede valgretsregler skulle få virkning førstegang ved de kommunale og regionale valg den 19. november 2013.

Kravet om forudgående bopæl i riget som betingelse for valgret til kommunale og regionale valg for tredjelandsstatsborgere blev ved lov nr. 571 af 18. juni 2012 ændret således, at tredjelandsstatsborgere igen får valgret og er valgbar til kommunale og regionale valg efter 3 års fast bopæl i riget. Loven træder i kraft den 1. januar 2013, og får virkning ved de kommunale og regionale valg den 19. november 2013.

2.Efter den kommunale og regionale valglovs § 2 kan ingen udøve valgret uden at være optaget på valglisten. Valglisten med fortegnelse over de vælgere, der har valgret til kommunale og regionale valg, udarbejdes 15 dage før valgdagen på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR), jf. den kommunale og regionale valglovs § 8, stk. 2, og § 9. Der foreligger således ikke på nuværende tidspunkt en opgørelse over antallet af tredjelandsstatsborgere, der vil blive optaget på valglisten til de kommunale og regionale valg den 19. november 2013.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan supplerende oplyse, at der pr. 19. november 2012 er 129.882 tredjelandsstatsborgere, som opfylder valgretsbetingelserne til kommunale og regionale valg, herunder kravet om 3 års forudgående bopæl i riget, som vil være gældende for udarbejdelsen af valglisten ved de kommunale og regionale valg den 19. november 2013.

Kravet om 4 års forudgående bopæl i riget har som nævnt aldrig fundet anvendelse i praksis. Det betyder bl.a., at det valgudtræk fra CPR, der danner grundlaget for dannelsen af valglisten, ikke er ændret, således at det kan opgøres, hvor mange tredjelandsstatsborgere, der pr. samme dato opfylder et krav om 4 års forudgående bopæl i riget og som i øvrigt opfylder valgretsbetingelserne. Udarbejdelsen af en sådan opgørelse vil forudsætte en systemændring af det eksisterende valgudtræk fra CPR.

3.Reglerne om valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg for statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 1, nr. 2, blev indført ved lov nr. 208 af 29. marts 1995 på grundlag af artikel 22 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Artikel 22 foreskriver, at enhver unionsborger, der har *bopæl* i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, har valgret og er valgbar til henholdsvis Europa-Parlamentet og kommunalvalg i den medlemsstat, hvor han har bopæl, *på samme betingelser* som statsborgere i denne stat. Artikel 22 er bl.a. udmøntet i artikel 3 i Rådets direktiv nr. 94/80/EF af 19. december 1994 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere. Andre nordiske statsborgere, der ikke er EU-borgere (dvs. nordmænd og islændinge), blev endvidere også ved lov nr. 208 af 29. marts 1995 tillagt valgret og valgbarhed ved kommunale valg på samme vilkår som personer med dansk indfødsret.

Reglerne om valgret og valgbarhed for tredjelandsstatsborgere til kommunale og regionale valg, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 1, nr. 4, følger af Danmarks forpligtelser efter Den europæiske konvention om udlændinges politiske deltagelse på lokalt niveau af 5. februar 1992. Det følger af konventionens artikel 6, at enhver af deltagerstaterne er forpligtet til at tillægge enhver udlænding valgret og valgbarhed ved valg til lokale myndigheder, forudsat at den pågældende opfylder samme juridiske krav, som gælder for landets egne statsborgere, og endvidere har haft lovligt og sædvanligt ophold i den pågældende stat i de seneste 5 år forud for valget. Efter konventionens artikel 7 kan hver part enten ensidigt eller ved bilateral eller multilateral aftale fastsætte, at de i artikel 6 indeholdte opholdskrav er opfyldt ved ophold af kortere varighed.

Endvidere skal ændringen af reglerne ved lov nr. 571 af 18. juni 2012 ses i sammenhæng med Europarådets resolution nr. 1459 fra 2005 om at fjerne begrænsninger i retten til at afgive stemme, som anbefaler medlemsstaterne at bevare den demokratiske legitimitet ved at sikre valgret og valgbarhed til lokale valg i videst muligt omfang til flest mulige borgere uanset nationalitet eller etniske oprindelse. Europarådet opfordrer derfor medlemsstaterne til at fjerne de begrænsninger, som ikke er nødvendige for udlændinges lokalpolitiske deltagelse i medlemsstaterne.

4. Det er regeringens opfattelse, at det fremmer og motiverer til integration at give udlændinge mulighed for politisk indflydelse og mulighed for at tage aktivt del i det danske samfund herunder ved, at gruppen af tredjelandsstatsborgere får mulighed for hurtigt at deltage i det lokale demokrati. Denne gruppe af udlændinge sikres derved mulighed for at øve indflydelse på egne daglige livsvilkår og hurtigere at blive en del af fællesskabet og føle samhørighed hermed. Samtidig skal reglerne også sikre, at en tredjelandsstatsborger på tidspunktet for tildeling af valgret til lokale valg har opnået den fornødne indsigt i og forståelse for danske samfundsforhold, kendskab til og i nogen grad beherskelse af det danske sprog og en personlig interesse i mere langsigtede politiske forhold i bopælskommunen. Efter regeringens opfattelse er kravet om fast bopæl i 3 år som betingelse for tildeling af valgret udtryk for en passende afbalancering af disse hensyn.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager